

Nr. 5. April 2009

Høringer: Udlændingeloven, udvisning af hensyn til statens sikkerhed - Styret indsats mod bandekriminalitet

34. Narkotika - Strafudmåling - Medvirken af beskeden karakter
35. Narkotika - Amfetamin til videresalg - Hash til eget brug - Samfundstjeneste
36. Erstatning for uberettiget varetægtsfængsling - Forhøjet takst - Terrorsag
37. Trusler mod politiet - Langvarig sagsbehandling
38. Tyveri - Varetægtsfængsling - Proportionalitet - EU-borgere - Udvisning undladt
39. Vold - Samfundstjeneste - Krigsskader
40. Våben og eksplosivstoffer - Fyrværkeri - Langvarig sagsbehandling - Betinget straf
41. Vold - Unge lovovertrædere - Betinget straf eller strafbortfald
42. Brandstiftelse - Unge lovovertrædere - Medvirken - Forsæt
43. Varetægtsfængsling i anken - Udvisning - Proportionalitet - Langvarig sagsbehandling
44. Klager over politiet - Advokatbeskikkelse

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

Amagertorv 11, 3.
1160 København K, Telefon 3315 0102
Telefax 3314 1933

Ministeriet for Flygtninge,
Indvandrere og Integration
Udlændingelovskontoret

Amagertorv 11
17. april 2009

Vedr.: Sag nr.2009/4009-100. Høring over lov om ændring af udlændingeloven mv.
(Behandling af sager om udvisning af udlændinge, der må anses for en fare
for statens sikkerhed mv.)

Ministeriet har med mail af 3. april 2009 fredag efter arbejdstids ophør sendt ovennævnte høring og anmodet om en udtalelse, der skal foreligge senest den 17. april 2009.

Lovudkastet har været udsendt til bestyrelsen, der bemærker, at bestyrelsen med skrivelse af 31. marts har kommenteret den til grund for lovudkastet liggende betænkning nr. 1505. Bestyrelsen bemærker videre, at det ikke er acceptabelt, at høringen vedr. lovudkastet skal foregå med så kort frist henset til den mellemliggende påske. Bestyrelsen bemærker endeligt, at ministeriet ikke har fundet anledning til at afvente høringsfristens udløb vedr. betænkningen, før man har udarbejdet et lovudkast af 26. marts, der bortset fra nogle få ændringer af overvejende redaktionel karakter, er identisk med det forelagte lovudkast af 3. april. Det er betænkeligt, at man i spørgsmål, der er af fundamental betydning for udlændinges retssikkerhed og den måde, sagerne skal behandles ved domstolene, tilsyneladende betragter høringer af sagkyndige som en tom rituel proces uden betydning for det lovforberedende arbejde. Nedennævnte kommentarer til de enkelte punkter skal læses i sammenhæng med foreningens ovennævnte høringssvar af 31. marts 2009.

1. Valg af forum

Bestyrelsen kan fortsat tiltræde, at sagerne behandles ved de ordinære domstole, men har fortsat visse betænkeligheder ved, at det er anvist, at Flygtningenævnet som led i domstolsprøvelsen skulle høres om mulighederne for at udvise den pågældende til sit hjemland. Bestyrelsen henviser herom til det tidligere høringssvar vedr. betænkning nr. 1505. Bestyrelsen efterlyser svar på, om man vil blande sig i, hvilke retsafdelinger, der skal behandle de pågældende sager - det er uklart efter lovudkastets bemærkninger side 40. Bestyrelsen advarer mod, at man gør indgreb i retspræsidenternes ret til at fordele sagerne. Et sådant påbud vil tangere grundlovens forbud mod særdomstole. Bestyrelsen noterer sig, at lovudkastets bemærkninger til den foreslåede § 45 d i et ret uhørt omfang søger at blande sig i, hvorledes domstolene vil tilrettelægge de-

res arbejdsopgaver. Det er aldrig hensigtsmæssigt, at der søges lovgivet så meget i bemærkninger i stedet for i selve lovteksten.

2. Aktindsigt og advokatbeskikkelse

Det kan aldrig blive ”fuldt retssikkerhedsmæssigt forsvarligt”, hvis man overlader til domstolene at tage stilling til sagen ud fra et lukket materiale, som den ene af parterne ikke har aktindsigt i. De danske domstole modtager ikke åbenbaringer, men er vant til at arbejde under det kontradiktoriske princip. Lovudkastet foreslår, at der indføres et system med A-advokater og B-advokater.

Bestyrelsen udtrykker betænkelighed ved et system med to advokater, hvor den ene, B-advokaten kan tale med klienten, men ikke kan få det relevante at vide, og en A-advokat, der godt må kende det relevante, men som ikke må tale med klienten. Man kan risikere, at der træffes urigtige afgørelser, i og med at der ikke er reel kontradiktion, dels med hensyn til kildernes troværdighed, men også på det mere faktuelle plan. Bestyrelsen har i høringssvaret om betænkning nr. 1505 eksemplificeret forskellige former for fejlkilder, som A-advokaten, der er den eneste, der har fuld adgang til materialet, ikke har mulighed for at imødegå. Det er indlysende, at muligheden for at imødegå fejl bliver mindre eller måske helt umuliggjort, hvis der som foreslået i udkastets § 45 e, stk. 3, bliver hjemmel for, at Justitsministeriet kan bestemme, at der af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan udleveres A-advokaten kopi af det materiale, som indgår i sagen for retten, men at advokaten henvises til at gennemse materialet i retten eller hos politiet.

Bestyrelsen gør opmærksom på, at det for den udlænding, der udsættes for et indgreb, næppe kan virke betryggende, at den A-advokat, der skal forsvare ham, skal være godkendt af hans modpart, PET, til at udføre opgaven. Bestyrelsen stiller spørgsmålstegn ved, hvilke kriterier, der skal lægges til grund ved godkendelsen. Er det blot en gennemgang af evt. straffeattesten, eller skal der en clearing til, hvor man går i dybden med omgangskreds, nuværende og tidligere politiske holdninger mv.? Det fremgår ikke af lovudkastets bemærkninger, hvorledes sikkerhedsgodkendelsen skal foregå. Det overlades ganske til Justitsministeriet, jfr. bemærkningerne side 83.

Arbejdsgruppen omtaler side 110 i betænkningen en EMD-afgørelse, der hedder *Haliti mod Schweiz*, af 1. marts 2005, der godkender, at udlændingen nøjes med at få resuméer af det lukkede materiale. Hvis man vælger et system med to sæt advokater, bør det være således, at B-advokaten får adgang til sådanne resuméer. Det er i øvrigt svarende til den svenske ordning. Lovudkastet forholder sig ikke til, om udlændingen og B-advokaten kan få adgang til sådanne resuméer, men taler kun om lukket og åbent materiale.

Klasse-A advokatens fornemste opgave bør i givet fald være at argumentere for at få mest muligt over i det åbne materiale, og derudover sikre, at de pågældende resuméer giver et retvisende billede med henblik på, at udlændingen kan forsvare sig. Deres funktion derudover giver ikke den store retssikkerhed for den klient, som de ikke kan tale med. De bør i det mindste have mulighed for at drøfte deres opgaver med en anden advokat fra samme gruppe af advokater, således at der sker en egentlig dobbeltbeskikkelse. Lovudkastet forholder sig ikke til bestyrelsens forslag herom.

Arbejdsgruppen er side 218 i betænkningen inde på, om klasse A-advokaternes identitet skal være hemmeligholdt. Det siger sig selv, at det vil forstærke kritikken om hemmelig retspleje, hvis også kredsen af advokater, der påtager sig en sådan opgave, skal være ukendt af offentligheden og den person, som de skal repræsentere. Man har tilsyneladende i Storbritannien kunnet etablere en ordening med offentlig kendte særlige advokater, og det bør i givet fald også være tilfældet her. Særligt hvis der bliver mulighed for at beskikke to klasse-A advokater i hver sag, må disse kunne leve med, at deres særlige hverv er offentlig kendt.

Lovudkastet forholder sig ikke til, om A-advokaternes identitet skal være hemmeligholdt.

3. Diplomatiske "garantier"

Det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet siderne 57 og 72, at man ikke har afskrevet muligheden for at anvende diplomatiske "garantier". Bestyrelsen henviser til sine bemærkninger til betænkning nr. 1505 herom og vil fortsat i lighed med FN's nuværende torturrapportør, Manfred Nowak, stærkt advare mod brugen af sådanne "garantier".

4. Opstramning af vilkår for meldepligt mv. i forbindelse med tålt ophold

Bestyrelsen henviser til sine to høringssvar af 19. november 2008 og 31. marts 2009. Som bekendt valgte et flertal i Folketinget den 19. december 2008 at vedtage, hvad der er blevet lov nr. 1397 af 27. december 2008. Bestyrelsens indvendinger mod loven, således som de fremgår af det førstomtalte høringssvar, er uændrede.

5. Frihedsberøvelse under sagen

Bestyrelsen kan som ovenfor nævnt tiltræde, at prøvelse af frihedsberøvelse henhører under de ordinære domstole og vel at mærke i overensstemmelse med de retningslinier, der blev fastsat af Højesteret i tunesersagerne. Uden at det er eksemplificeret i betænkningen, foreslog arbejdsgruppen, at det skal være mulig at anordne besøgs- og brevkontrol samt isolation under frihedsberøvelsen for at undgå, at udlændingen prøver at hindre udsendelsen. Man kan befrygte, at de pågældende indgreb vil blive hovedreglen, når der ikke anvises konkrete grunde og begrundelser for, at et så vidtgående

ende indgreb anordnes. Man kan også befrygte, at indgrebet udstrækkes ud over det rimelige, medmindre der sættes ufravigelige rammer for den tidsmæssige udstrækning. Bestyrelsen kan således ikke anbefale, som anført i lovudkastets bemærkninger side 53, at reglerne i udl § 37 a-e skal udvides til at finde anvendelse i sager om frihedsberøvelse af udlændinge, som må anses for en fare for statens sikkerhed, jfr. udkastets § 45 d, stk. 4.

Bestyrelsen bemærker i øvrigt, som tidligere meddelt, at foreningen den 28. marts 2009 i forbindelse med en generalforsamling har skiftet navn fra Landsforeningen af Beskikkede Advokater til Landsforeningen af Forsvarsadvokater.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret

Amagertorv 11
20. april 2009

Vedr.: Sagsnr. 2009-730-0875. Høringer over to udkast til forslag til lov om ændringer af straffeloven, retsplejeloven, politiloven, våbenloven og fuldbyrdelsesloven. (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.)

Med skrivelser af 1. april 2009 afsendt om eftermiddagen med e-mail og 3. april 2009 sendt samme fredag aften efter kl. 20.00 har Justitsministeriet fremsendt høringer vedr. to lovudkast, der angiver sig at være styrket indsats mod bandekriminalitet. Høringsfristerne er den 20. ds.

Materialet har været udsendt til bestyrelsen, der finder anledning til at påtale, at høringsfristerne er så korte som fastsat, henset til den mellemliggende påske.

Justitsministeren er citeret for at have udtalt i begyndelsen af marts i forbindelse med den politiske lancering af bandepakken:

"Det er ikke noget, jeg har noget empiri på. Men jeg tror på, at det virker. Ja, jeg er helt sikker på, at det virker, når det er så mange år, straffene sættes op med."

Det har i mange år været karakteristisk for Justitsministeriets lovgivningsteknik, at man i forbindelse med skærper af strafferammerne efterfølgende har sat anklagemyndigheden eller ministeriets egen forskningsenhed til at undersøge, om domstolene overholdt intentionerne i de vedtagne loves bemærkninger, særlig i forbindelse med de mange ændringer inden for volds- og sædelighedsområdet. Dette synes generelt at være tilfældet - se eksempelvis højesteretsdommer Niels Grubbes kronik i Berlingske den 27. marts 2009 med overskriften: "Vi straffer som Folketinget vedtager". Højesteretsdommeren har som formand for Domstolsstyrelsen naturligvis sit bagland i orden, inden han skriver en sådan kronik.

Derimod har man ikke iværksat eller offentliggjort nogen undersøgelse fra ministeriet, der viser, at strafskærper på de pågældende områder har haft nogen præventiv virkning.

Forhøjelse af strafferammerne i udkastets § 81 a

Det er efter bestyrelsens opfattelse en meget upræcis formulering, der i den foreslåede § 81 a skal danne grundlag for at forhøje straffene til det dobbelte, nemlig "hvis lovovertrædelsen har baggrund i et gensidigt opgør, som foregår mellem grupper af personer, og hvor der anvendes skydevåben mv." Bemærkningerne til denne del af lovforslaget viser med stor tydelighed, hvor vanskeligt det er at indskrive nødlove i en gældende lov.

Baggrunden for bestemmelsen er i lovudkastets bemærkninger pkt. 2.2 beskrevet med udgangspunkt i formodninger om baggrunden for skyderier i hovedstadsområdet samt formodninger om gerningsmændenes tilknytning til "bande- eller rockermiljøet". Som følge heraf er betingelserne for at kunne anvende bestemmelsen forbundet med så mange problemstillinger af bevismæssig art, at det må befrygtes, at bestemmelsen vil vise sig uanvendelig i det praktiske liv, jfr. pkt. 2.2.2 – 2.2.5. Det kan således forudses, at bevisførelsen om, hvorvidt § 81 a kan finde anvendelse ved straffastsættelsen, langt vil overstige bevisførelsen om, hvorvidt den tiltalte overhovedet er skyldig i selve grundforbrydelsen. Reglen kan således også være en hindring for, at sager kan afgøres som tilståelsessager.

Man har tilsyneladende også opgivet tanken om, at det er den personlige strafskyld, der skal føre til udmålingen af den konkrete straf. Det vil formentligt også blive vanskeligt for domstolene at afgøre, hvornår der foreligger en konflikt af en sådan intensitet, at politikerne finder, at der er tale om "opgør", med den følge at strafferammerne skal forhøjes, og hvornår der foreligger den fornødne gensidighed. Særligt vanskelig bliver afgrænsningen, når politikerne anviser, at det ikke er en betingelse, at der er anvendt skydevåben ved den enkelte lovovertrædelse.

Det er naturligvis politikerne, der fastsætter strafferammerne for de enkelte lovovertrædelser, men man må kunne forlange, at disse beskrives med den fornødne præcision. Det må dertil forlanges, at man overlader til domstolene at fastsætte den konkrete straf. Efter bestyrelsens opfattelse er lovudkastet udover at være uklart et indgreb i domstolenes kompetence.

Bestyrelsen kan derfor ikke anbefale det foreslåede.

Bestyrelsen har i anledning af påtænkte ændringer i udlændingeloven med henblik på udvisninger tilkendegivet, at det ville være mere hensigtsmæssigt, hvis man gav politiet tid og mulighed for at opklare kriminaliteten. Et middel, der med sikkerhed virker og gør indtryk på personer i målgruppen, bortset fra, at det uskadeliggør dem for en periode, er, at sagerne bliver opklaret.

Konflikten mellem de forskellige grupperinger synes på det seneste at være klinget af – inden de påtænkte lovgivningsinitiativer. En forklaring kan være, at det er ved at gå op for aktørerne, at det ikke er særligt attraktivt at være genstand for en massiv overvågning fra politiets side.

Straffelovens § 119, stk. 3

Det er vanskeligt at se berettigelsen i at hæve strafferammen i § 119, stk. 3 - om at lægge hindringer i vejen for politiet - til det 3-dobbelte. Strafforhøjelsen tager iflg. bemærkningerne sigte på 2 situationer:

- 1) at kunne idømme en passende høj straf til personer, som forhindrer politi og brandvæsen i at komme frem til ofre for forbrydelser, eller
- 2) som forhindrer politiet i at foretage ransagninger af tilholdssteder for bander eller rockergrupper med den virkning, at andre personer, som befinder sig på tilholdsstedet, kan flygte ud af en "nødudgang" med de våben, som politiet ellers måtte forventes at kunne have beslaglagt.

Ønsket om strafforhøjelse i den første situation er iflg. bemærkningerne pkt. 4.2 båret af hensynet til de alvorlige følger, som hindringen kan medføre for mennesker eller ejendom. Det forekommer på den baggrund ikke rigtigt at indføre strafforhøjelsen via en bestemmelse, hvis beskyttelsesobjekt er de myndigheds personer, som skal komme ofre til undsætning.

Med hensyn til den anden situation, vil det være vanskeligt – for ikke at sige umuligt – i praksis at afgøre, hvornår strafforhøjelsen overhovedet kan komme på tale. At po-

litiet - efter at have måttet overvinde en forhindring – IKKE finder våben, er for det første ikke ensbetydende med, at der har været våben. For det andet indebærer det ikke i sig selv en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 3, at spærre indgangen til et opholdssted, uanset hvem der benytter det. Det fremgår i øvrigt ikke, at der har været situationer, hvor politiet ikke har kunnet komme ind i f.eks. rockerborge, selv om porten har været låst.

Skærper af straffene for våbenlovsovertrædelser, herunder indførelse af minimumsstraf i straffelovens § 192 a

Den skærpede våbenbestemmelse i straffeloven foreslås også ændret, således at man gør brud på et i mange år accepteret princip i strafferetten om ikke at operere med minimumsstrafferammer. Bestyrelsen henstiller, at man afventer Straffelovrådets anbefalinger, før man genindfører minimumsstraffe efter i øvrigt at have ryddet ud i dem.

Der er igen tale om et indgreb i domstolenes adgang til - inden for den anviste strafmaksimum - at udmåle den konkrete straf.

Hertil kommer, at gerningsindholdet i udkastets § 192 a er noget upræcist. Hvornår er der tale om "særligt skærpene omstændigheder"? Er det, når man af anklagemyndigheden anses for at tilhøre en bande? Kan "pæne" borgere også risikere at blive sendt i fængsel i mindst 1 år, hvis de f.eks. kører rundt med et skydevåben i deres bil, som de ikke selv har tilladelse til?

I bemærkningerne er givet nogle anvisninger på, hvorledes man i øvrigt tænker sig, at de forskellige typer våbenlovsovertrædelser skal straffes. Der er igen tale om meget specifikke anvisninger, der går klart ind over grænsen for domstolenes kompetence til at udmåle de konkrete straffe.

Bestyrelsen påpeger, at det synes noget hovedkulds, at man, så kort efter strafforhøjelsen i juli 2008, atter vil forhøje straffen. Strafforhøjelser virker ikke prompte – hvis de virker overhovedet – og noget tyder på, jfr. ovenfor, at "bandekonflikten" trods alt er i aftagende, og at der nu er gået nogen tid, siden det sidste skyderi har fundet sted.

Der er en vis latenstid, før strafforhøjelser slår igennem, og de kan have en generalpræventiv effekt, hvis en sådan effekt overhovedet kan antages at foreligge. Forsvarerne kan konstatere, at de har mange klienter, som det er kommet bag på, at besiddelse af skydevåben med ammunition koster 6 måneders fængsel til øjeblikkelig afsoning (det sidste er nok det, der tæller mest). Så måske burde politikerne nøjes med at mane til besindighed og give den sidste strafskærpelse en chance, eventuelt suppleret med en frit lejde ordning.

Bestyrelsen kan således hverken anbefale skærperne, indførelse af minimumsstrafferammer eller indgrebet i domstolenes kompetence, for så vidt angår våbenlovsovertrædelser i straffeloven.

§ 23, stk. 3 i Lov om politiets virksomhed

Man skal være opmærksom på, at ændringen indebærer en generel bemyndigelse til administrativt at fastsætte op til 6 mdrs. fængsel for **alle** overtrædelser af ordensbekendtgørelsen – ikke blot for overtrædelse af zoneforbudet i § 6, selv om der p.t. alene er udtrykt ønske om at hæve straffen herfor.

Bortset fra det, vil disse sager nu skulle behandles som domsmandssager med forsvarerbeskikkelse, hvilket forekommer at skyde langt over målet. Når en sådan sag endelig bliver berammet, og bandekonflikten for længst er overstået, er det i øvrigt svært at forestille sig, at dommere og domsmænd kan hidses tilstrækkeligt op til at idømme en fængselsstraf – i hvert fald ikke en ubetinget.

Udvidet adgang til varetægtsfængsling og straksafsoning

Det næste lovudkast, hvor der tilsyneladende har været meget kort fra tanke til handling, er affødt af en for nylig offentliggjort statistik gående ud på, at ikke alle de personer, der af politiet blev karakteriseret som bandemedlemmer, og som var dømt for et eller andet, sad inde og afsonede.

Bestyrelsen kan ikke tiltræde, at man ændrer reglerne om varetægtsfængsling med den følge, at personer, der er idømt fængsel i mere end 30 dage, kan sendes direkte til afsoning som led i "retshåndhævelsen".

Der er igen tale om nogle meget upræcise kriterier ligesom ved den foreslåede straf-forhøjelsesbestemmelse, jfr. ovenfor.

Det er ikke nærmere defineret i udkastet til bestemmelsen, hvorledes den sigtede skal have "tilknytning til en af disse grupper", hvortil kommer, at det nærmest må siges at være stridende mod retsfølelsen, at den pågældende skal udsættes for den diskriminerende foranstaltning, hvis den sag, han er dømt for, intet har med bandekriminalitet at gøre, men f.eks. er en sag om spirituskørsel, butikstyveri, hustruvold eller lignende. Det vil i øvrigt kræve en omfattende bevisførelse efter domsafsigelsen for, at den dømte tilhører en gruppe, som aktuelt er i voldelig konflikt med en anden gruppe.

Bestyrelsen finder anledning til at minde om, at man indtil nu har valgt ikke at forbyde medlemskab af de pågældende grupper, som man nu søger at indføre forskellige indgreb imod.

Der ses heller ikke at være de fornødne saglige grunde til at ændre i straffuldbyrdesloven. Her er der endnu mindre specifikation af, hvilken persongruppe man vil undergive negativ særbehandling. Det er efter bestyrelsens opfattelse ikke tilstrækkeligt at henvise til politiets forebyggende virksomhed.

Bestyrelsen kan således i det hele ikke anbefale udkastet af 3. april 2009.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Landsforeningens Meddelelse 34/2009

Narkotika - Strafudmåling - Medvirken af beskeden karakter

Straffelovens § 23 og § 191

T på 22 år dømt for medvirken til i Rotterdam at overvære og indestå for, at en pakke, der senere viste sig at indeholde 1.990 g kokain, blev lagt i et bildæk i en bil, der skulle til Danmark. Fængsel i 1½ år under henvisning til den beskedne medvirken ved indsmuglingen.

Københavns Byret SS 4-26892/2007, 13/12 **2007**

T på 22 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jfr. til dels § 23, jfr. § 21, ved i forening med A, hvis sag behandledes særskilt, at have medvirket til forsøg på indførsel af et ukendt kvantum kokain, der viste sig at være 1.990 g, idet T sammen med A i bil i marts 2007 kørte til Rotterdam og her efter anvisning fra A indfandt sig på et værksted, hvor han overværede og senere indestod for, at en pakke, der senere viste sig at indeholde 1.990 g kokain, blev lagt i et dæk, der i en personbil blev transporteret mod Danmark, hvilket mislykkedes, da hollandsk politi få dage efter standsede bilen og anholdt kureren og beslaglagde kokainen.

I forhold 2 - 3 overtrædelse af våbenloven og lov om euforiserende stoffer, ved på et senere tidspunkt at være i besiddelse af en knippel og 1 g kokain til eget brug.

T's forklaring fremgår ikke af dommen, men kun af den medfølgende retsbog, se nedenfor.

T var ustraffet.

Straffen blev fastsat til fængsel i 1½ år. Ved strafudmålingen lagde retten vægt på T's beskedne medvirken til indsmuglingen.

- oo0oo -

Af den medfølgende retsbog fremgik af T's forklaring bl.a., at T havde kendt A i ca. 4 år. A opsøgte ham og spurgte, om han ville med til Holland, hvor A skulle tale med sine venner. De skulle køre i bil og talte ikke om, hvorledes turen skulle finansieres. De kørte samme aften. De kom til Rotterdam ved 1-2 tiden om natten og overnattede i en lejlighed.

A's bekendte talte arabisk sammen. Dagen efter skete intet særligt. Den følgende dag kørte de med tog og bil til et autoværksted. T og en ung mand var inde på værkstedet, hvor der var nogle ukendte mænd, der talte arabisk. T så en person proppe en pakke ind i dækket. Det var den unge fyr, der gjorde T opmærksom herpå. Det kunne godt passe, at pakken var ca. 15 x 7 cm. T blev klar over, at der var noget galt. Han spurgte, hvornår A kom. T kunne godt se, at det måtte være narko. Pakken var for lille til, at det kunne være hash.

Foreholdt en rapport, forklarede T, at han fik den tanke, at det kunne være kokain.

I det efterfølgende forløb blev T hentet af nogle arabere og kørt tilbage til A og bilen. Han spurgte, om dækket var noget, de skulle have med hjem, og A sagde nej.

Senere fulgte T og A efter bilen fra værkstedet i tre kvarter, og T så, at bilen blev stoppet af politiet. T og A kørte videre mod Danmark. (Retsbogens forklaring er på 5 sider).

T, der havde siddet varetægtsfængslet fra 3/7 2007, blev løsladt i forbindelse med domsafsigelsen på trods af, at anklagemyndigheden forlangte ham fortsat fængslet på retshåndhævelsesarrest.

Landsforeningens Meddelelse 35/2009

Narkotika - Amfetamin til videresalg - Hash til eget brug - Samfundstjeneste

Straffelovens § 62 og § 191, lov om euforiserende stoffer § 3

T på 29 år tiltalt efter § 191, men alene dømt for lov om euforiserende stoffer for opbevaring af 48 g amfetamin til videresalg og 102 g hash til eget brug. Idømt 3 mæ-

ders fængsel betinget af 60 timers samfundstjeneste. Betinget dom fra 2007 for uligeartet kriminalitet ikke udløst.

Københavns Byret SS 4-13016/2008, 7/10 2008

T på 29 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 191, ved i februar 2008 på adressen at have været i besiddelse af 48,6 g amfetamin og 102 g hash med henblik på videresalg.

Der var påstand om frihedsstraf.

T erkendte opbevaring af amfetaminen med henblik på videresalg, men hashen var til eget brug. Han forklarede bl.a. om amfetaminen, at han opbevarede denne på grund af gæld og efter nogle måneder skulle give den videre til en anden person, som han ikke kendte navnet på. Hashen havde han selv købt. Der var til en måneds forbrug.

Herudover blev en politiassistent og T's samlever afhørt om ransagningen.

T var egnet til samfundstjeneste. Han var fra januar 2009 optaget på en uddannelse. Han havde siden februar 2008 undergivet sig alkoholistbehandling og gik til to ugentlige kontroller.

T havde en tidligere dom fra 2007 med betinget fængsel i 60 dage med vilkår om tilsyn og alkoholistbehandling for overtrædelse af straffelovens §§ 119, 266 og 291 samt en bøde på 4.000 kr. for overtrædelse af bl.a. våbenloven.

Retten's begrundelse og afgørelse:

"Ved tiltaltes erkendelse og de i øvrigt foreliggende oplysninger er det bevist, at tiltalte er skyldig i besiddelse af 48,6 gram amfetamin med henblik på overdragelse.

Retten finder ikke, at der er ført det fornødne bevis for, at den fundne hash blev opbevaret med henblik på videresalg, hvorfor der alene dømmes i overensstemmelse med tiltaltes erkendelse om besiddelse til eget forbrug.

Straffen fastsættes til fængsel i tre måneder, jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at der blandt andet dømmes for opbevaring til overdragelse af en betydelig mængde særligt farligt og skadeligt stof.

Det har sit forblivende med hensyn til den betingede dom af 20. november 2007 fra Retten på Frederiksberg, idet retten har lagt vægt på, at der ikke er dømt for ligartet kriminalitet.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på tiltaltes personlige forhold.

Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 60 timer, jf. straffelovens §§ 62 og 63."

Vilkårene var 1 års prøvetid med tilsyn samt en afviklingstid på ½ år, samt at T undergav sig en struktureret kontrolleret alkoholistbehandling af 1 års varighed.

Landsforeningens Meddelelse 36/2009

Erstatning for uberettiget varetægtsfængsling - Forhøjet takst - Terrororsag

Retsplejelovens § 1018 a

E, der for varetægtsfængsling i terrorsagen fra Odense var blevet tilbudt erstatning svarende til taksten med tillæg af 200 %, ville have yderligere 300.000 kr. for den gene, han havde været udsat for i den tid, der forløb frem til påtaleopgivelsen, 18.600 kr. for mistet kontanthjælp og 1.736 kr. for psykologbistand. Det eneste, han fik ud af det, var halv refusion af psykologbistand til E og hustruen. Til gengæld skulle E betale sagsomkostningerne ved erstatningssagen.

Retten i Odense nr. 10. 3952/2008, 26/11 2008

E indbragte et krav som ovenfor specificeret på 320.336 kr. som følge af, at han den 5/9 2006 sammen med andre blev sigtet og frihedsberøvet for forsøg på overtrædelse af straffelovens § 114 i forbindelse med fremstilling af en eller flere bomber og planlægning af manddrab og sprængning med henblik på bl.a. at skræmme befolkningen i alvorlig grad.

E blev varetægtsfængslet i isolation og løsladt af politiet den 27/10 2006. Den 13/6 2007 blev påtalen opgivet.

To andre af de anholdte blev siden idømt 12 års fængsel. Æn blev idømt 5 års fængsel. Æn blev frifundet.

Anklagemyndigheden tilbød E takstmæssig erstatning med tillæg af 200 % eller 147.600 kr. De øvrige erstatningskrav blev afvist.

E havde ikke modtaget kontanthjælp under indsættelsen, og kommunen oplyste, at beløbet ville have været 18.600 kr. brutto.

E beskrev den dramatiske anholdelse om natten, hvor døren blev sprængt, en del personer kom ind med våben, der blev rettet mod ham, han blev iført overtræksdragt, lagt i strips og fik en stofpose over hovedet.

Hustru og børn havde stadig eftervirkninger af den voldsomme anholdelse. Han havde ikke kræfter til at genoptage sit arbejde efter løsladelsen og havde mistet sin omgangskreds.

Rettens begrundelse og resultat:

"E har modtaget erstatning for varetægtsfængsling i isolation fra den 5. september til den 27. oktober 2006, opgjort efter taksterne i Rigsadvokatens meddelelse nr. 1 i 2006 med tillæg af 200 %, idet Rigsadvokaten har anført, at der foreligger sådanne ganske særlige forhold i denne sag, som kan begrunde en fravigelse af de administrative fastsatte takster for erstatning, og at forhøjelsen passende kan fastsættes til 200 %. Rigsadvokaten har herved lagt vægt på den særdeles alvorlige sigtelse efter straffelovens § 114, jf. § 21 samt sagens omstændigheder i øvrigt.

Under henvisning hertil finder retten, at den fastsatte erstatning også dækker de eventuelle gener, som erstatningssøgende måtte have haft fra løsladelsen den 27. oktober 2006 indtil påtaleopgivelsen den 13. juni 2007. Der er derfor ikke grundlag for at imødekomme et krav om særskilt erstatning for denne periode på 300.000 kr.

For så vidt angår det fremsatte krav om erstatning på 18.600 kr. for mistet kontanthjælp, fremgår det af Odense Kommunes skrivelse af 5. september 2007, at erstatningssøgende ikke modtog kontanthjælp under indsættelsen, idet han som fængslet ikke var berettiget til kontanthjælp. Højesteret har i dommen U1987 side 338 fastslået, at krav på bistandshjælp må afgøres af de sociale myndigheder og kan ikke indgå i rettens fastsættelse af erstatning efter retsplejelovens § 1018a. Erstatningssøgendes påstand herom tages derfor ikke til følge.

For så vidt angår erstatning af udgifter til psykologbistand fremgår det af psykolog P's udtalelse af 8. februar 2008, at erstatningssøgende som følge af anholdelsen den 5. september 2006 og efterfølgende varetægtsfængsling havde behov for bearbejdning

heraf, og at udgifterne, som erstatningssøgende havde til psykologbistand for sig og sin hustru, udgjorde 1.736 kr. Retten finder, at det herved er godtgjort, at erstatningssøgende havde behov for psykologbistand efter anholdelsen og varetægtsfængslingen, og at godtgørelsen herfor passende kan fastsættes til halvdelen af det afholdte beløb, eller 868 kr.

Thi kendes for ret:

Inden 14 dage betaler statskassen 868 kr. til E.

Beløbet forrentes med rente efter renteloven fra den 20. februar 2008.

E skal betale sagens omkostninger."

Landsforeningens Meddelelse 37/2009

Trusler mod politiet - Langvarig sagsbehandling

Straffelovens § 82 og § 119

T, der i byretten var idømt 20 dages fængsel betinget for trusler mod politiet forøvet i august 2007, påberåbte sig forgæves straffelovens § 82, da sagen blev behandlet i landsretten i november 2008. Landsretten ændrede afgørelsen til ubetinget straf.

ØL 4. afd. a.s. S-2359-08, 21/11 2008

T var under en tilståelsessag ved retsmødebegæring af oktober 2007 tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, og § 121, ved i august 2007 på et marked og efterfølgende i en politibil at have kaldt politiassistenterne A og B henholdsvis "fuck-ing svans og bøsse" og "fucking so" og til A sagt: "Jeg vil smaske dig inden for 24 timer". Der var påstand om fængselsstraf.

T erkendte sig skyldig. Han var ikke tidligere straffet af betydning for sagen. Han havde nu fået fast arbejde og lejlighed.

Byretten afsagde dom den 19/6 2008. Straffen blev udmålt til betinget fængsel i 20 dage med en prøvetid på 2 år.

Anklagemyndigheden ankede med påstand om skærkelse, navnlig således at straffen blev gjort ubetinget. T påstod stadfæstelse. Han henviste til den lange tid, der var forløbet siden tidspunktet for den strafbare handling, jfr. straffelovens § 82, nr. 13 og 14.

T oplyste, at han havde haft arbejde som renovationsarbejder, indtil han fik en rygs-kade. Han boede sammen med en kæreste og havde to børn med en tidligere kære-ste.

Landsretten udtalte:

"Straffen findes passende, og der findes ikke efter sagens karakter grundlag for at gø-re straffen betinget.

Landsretten ændrer derfor dommen, således at straffen gøres ubetinget."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer bl.a.:

"Med til det samlede billede hører, at det fremgik af retsbogen for Københavns Byret, at sagen havde været berammet til den 5. marts 2008 på baggrund af en retsmødebe-gæring, der angiveligt den 30. november 2007 var forkyndt for sigtet personligt. Da han herefter ikke mødte den 5. marts 2008, blev der truffet anholdelsesbeslutning, på hvilket grundlag sagen efterfølgende blev foretaget den 19. juni 2008, hvorefter an-kedommen blev afsagt den 21. november 2008."

Landsforeningens Meddelelse 38/2009

Tyveri - Varetægtsfængsling - Proportionalitet - EU-borgere - Udvis-ning undladt

Straffelovens § 276, retsplejelovens § 762, udlændingelovens § 2

Den finske statsborger F blev på sin erkendelse varetægtsfængslet på en sigtelse for forsøg på indbrudstyveri i en forretning og varetægtsfængslet efter RPL § 762, stk. 1, nr. 1, idet retten udtrykkeligt tog stilling til RPL § 762, stk. 3. Sagen blev i forbindelse med en fristforlængelse efter 20 dage afgjort med fængsel i 30 dage, men F blev fri-fundet for udvisningspåstanden.

Københavns Byret SS 90-27298/2008, 16/12 2008 og SS 2-433/2009, 5/1 2009

Den finske statsborger F var fremstillet i grundlovsforhør og erkendte sig skyldig i forsøg på indbrudstyveri i en forretning.

Han var blevet anholdt i forretningen, men huskede ikke så meget, da han havde drukket vin. Han havde brug for ting, der kunne veksles til penge. Han kom til Danmark 4 dage forinden og skulle videre til Tyskland.

Anklageren begærede F fængslet efter § 762, stk. 1, nr. 1 og 2. Forsvareren protesterede. Retten afsagde følgende kendelse efter at have fastslået den begrundede mistanke:

"Under hensyn til anholdtes manglende tilknytning til landet, findes der bestemte grunde til at antage, at anholdte på fri fod vil unddrage sig forfølgningen i sagen.

Herefter er betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, opfyldt, ligesom det må antages, at anholdte vil blive idømt en straf af fængsel i mere end 30 dage, jf. retsplejelovens § 762, stk. 3.

Der er ikke tilstrækkeligt grundlag for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk.1, nr. 2."

I forbindelse med fristforlængelsen efter 20 dage blev T dømt. Han var ikke straffet tidligere her i landet. Retten bemærkede:

"Straffen fastsættes til fængsel i 30 dage, jf. straffelovens § 276, jf. § 285, stk. 1, jf. § 21.

Retten finder ikke, at den adfærd, som tiltalte, der er EU-statsborger, har udvist udgør en reel og aktuel fare for den offentlige orden, hvorfor han frifindes for påstanden om udvisning."

- oo0oo -

Forsvareren henviste til RPL § 762, stk. 3.

Landsforeningens Meddelelse 39/2009

Vold - Samfundstjeneste - Krigsskader

Straffelovens § 62, § 244, § 247 og § 266

T på 24 år var bl.a. tiltalt for at have fastholdt en taxachauffør om nakken samtidig med, at han slog ham flere gange i brystet, ligesom han udtalte, "Jeg slår dig ihjel" to gange. Ved en senere lejlighed havde han truet en politiassistent. Iflg. personunder-

søgelsen havde han efter krigstjeneste i Kosovo og Irak udviklet posttraumatisk stress-syndrom.

Betinget fængsel i 60 dage på vilkår af samfundstjeneste i 80 timer, alkoholistvilkår og fortsættelse af den igangværende psykologbehandling.

Retten i Svendborg R2-1988/2008, 5/1 2009

T på 24 år var tiltalt i forhold 1 for husfredskrænkelser ved i januar 2008 ved rudeknusning at have skaffet sig adgang til en ejendom.

I forhold 2 overtrædelse af straffelovens § 244, jfr. § 247, stk. 2, og § 266, ved i januar 2008 om natten som passager i en taxa at have fastholdt chauffør C om nakken, samtidig med at han slog ham flere gange i brystet, ligesom T udtalte "Jeg slår dig ihjel" to gange.

I forhold 3 ved i juni 2008 at have overtrådt straffelovens § 119, stk. 1, ved at have råbt til en politiassistent: "Vi to er ikke færdige med hinanden. Jeg skal nok få ram på dig senere."

I forhold 4 overtrædelse af ordensbekendtgørelsen for ved samme lejlighed at have spyttet på patruljevognen.

Der var påstand om ubetinget fængselsstraf. T nægtede sig skyldig på grund af manglende erindring.

Om forhold 2 forklarede han bl.a., at han havde været til en fest. Han huskede ikke, at han havde sat sig ind i en taxa, men bekræftede, at det var ham på fotoet, hvor han satte sig ind i taxaen.

Vedr. forhold 3 og 4 forklarede T bl.a., at to betjente havde bedt ham forlade en restaurant, hvilket han ikke forstod baggrunden for. Han blev tre gange afkrævet personoplysninger. Det kunne godt passe, at han blev ophidset og truede den ene betjent, men han huskede ikke ordvalget.

Taxachauffør C forklarede bl.a., at T havde været meget beruset og havde dirigeret vejen. Da de nåede ned ad en markvej, som man normalt ikke kører ad, blev C bedt om at køre videre. T bad om en cigaret og blev meget aggressiv, da C ikke havde cigaretter, og greb fat om C's nakke med sin venstre arm og slog samtidig C flere gange i brystet, mens T to gange sagde: "Jeg slår dig ihjel." C slap fra taxaen i forbindelse med et stop for at vende. T vred kameraet i bilen rundt, lige inden han overfaldt C.

En politiassistent P forklarede bl.a. vedr. forhold 3-4, at han og tre kolleger var blevet tilkaldt til restauranten på grund af slagsmål. T blev udpeget som deltagende i slagsmålet og blev kaldt tilbage, da han var på vej væk. T spyttede på patruljevognen, gik lidt fra stedet og vendte sig om, pegede direkte på vidnet og udtalte sig som i anklageskriftet.

I forhold 1 var der iflg. en retsgenetisk erklæring fundet blod fra T på gerningsstedet.

Retten fandt det ubetænkeligt at lægge til grund i forhold 1, at det var T, der havde knust ruden og skaffet sig adgang til ejendommen.

Vedr. forhold 2 udtalte retten:

"Efter til dels tiltaltes egen forklaring og de foreliggende fotos optaget fra taxa'en og navnlig efter vidnet C's forklaring, hvilken vidneforklaring forekommer sikker, detaljeret og troværdig, ligesom forklaringen findes støttet af, at de sidste fotos fra taxaen tyder på, at kameraet er blevet drejet væk, så det ikke kunne optage brugbare billeder fra kabinen, findes det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen."

T blev ligeledes på sin egen og politiassistentens forklaring fundet skyldig i forhold 3-4.

Straffen blev udmålt til fængsel i 60 dage.

Retten bemærkede:

"Da tiltalte er ustraffet, og da kriminaliteten efter oplysningerne i personundersøgelsen må antages at have nær sammenhæng med, at han efter hjemvendelse fra krigstjeneste i Kosovo og Irak udviklede posttraumatisk stresssyndrom, hvilken lidelse han nu behandles for hos psykolog, findes det forsvarligt at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste, alkoholistbehandling og psykologbehandling som nærmere bestemt nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2, jf. § 57, § 62 og § 63."

T skulle inden for en længstetid på 8 måneder udføre samfundstjeneste i 80 timer. Prøvetiden blev sat til 1 år med tilsyn. Vilkår om i afviklingstiden at undergive sig alkoholistbehandling, og at T i samme periode fortsatte den igangværende psykologbehandling eller undergav sig fortsat psykologbehandling efter tilsynsmyndighedens nærmere bestemmelse.

Våben og eksplosivstoffer - Fyrværkeri - Langvarig sagsbehandling - Betinget straf

Straffelovens § 82 og § 192 a, våbenlovens § 10, fyrværkerilovens § 7

T på 43 år tiltalt efter straffelovens § 192 a, men alene dømt for overtrædelse af fyrværkeriloven med diverse bekendtgørelser, for i 2005 at have fremstillet og opbevaret omfattende mængder af fyrværkeri og remedier til fremstilling heraf på en landejendom.

Betinget straf uden straffastsættelse. T deltog ikke selv i al fremstilling af fyrværkeriet og havde ikke med afsætningen at gøre. Forholdene var begået og blev opdaget i 2005, og tiltale rejst ca. 1½ år senere, og hovedforhandling gennemført mere end 1½ år efter tiltalerejsning, uden at det beroede på T's forhold.

Retten i Holbæk 60-1508/2007, 13/1 2009

T på 43 år var tiltalt efter straffelovens § 192 a, jfr. våbenlovens § 10 og fyrværkerilovens § 7, jfr. en hel masse bekendtgørelser, ved mellem juni - november 2005 som godkendt fyrværker i forening med A og flere uidentificerede medgerningsmænd i en lade ved en landejendom at have tilvirket og opbevaret flere end 11.360 store kanonslag, 18.700 mellemstore kanonslag og 700 små kanonslag med eksplosivstof på ca. 1.065 kg og opbevaret 72 kg færdigblandet sats, ca. 85 kg aluminiumspulver, 402 batterier, 92 krysantembomber og et militært 200 g sprænglegeme TNT. Opbevaringen var uden tilladelse og ifølge anklageskriftet af særdeles farlig karakter, som kunne forvolde betydelig skade inden for en radius af 1 km.

Derudover forsøg, ved at have planlagt fremstilling af yderligere 30.000 kanonslag, idet der bl.a. blev fundet 30.000 paprør, lunter og skumgummipropper.

I forhold 1a samme bestemmelser, ved i samme periode at have opbevaret 342 store kanonslag, 700 små kanonslag og ca. 300 krysantembomber af forskellig størrelse, 118 batterier samt 651 raketter i en tilbygning til stuehuset, hvilket også kunne have forvoldt betydelig skade inden for en radius af 1 km.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om straf og rettighedsfrakendelse som fyrværker.

T, der var ustraffet, nægtede sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a og våbenloven. Han erkendte sig skyldig i overtrædelse af fyrværkerilovgivningen - i

forhold 1 dog ikke i det i tiltalen beskrevne omfang. Han tog bekræftende til genmæle over for konfiskations- og frakendelsespåstandene.

T forklarede bl.a., at han boede på landejendommen med hustru og to små børn. Han havde været hjælper for en fyrværker 6-8 gange årligt og havde deltaget i et seminar afholdt af Beredskabsstyrelsen. Han havde truffet medtiltalte A (udskilt under sagen), og A manglede plads, hvorfor T tilbød en lade, som han ikke brugte.

I begyndelsen af september 2005 fortalte A, at han ønskede at samle kanonslag i laden. A tilbød at fordoble lejeløbet til 10.000 kr. månedligt. Aftalen var, at der aldrig måtte være mere fyrværkeri, end at det kunne køres væk i en kassevogn. T havde løbende sagt til A, at der stod for meget, og at det var på tide at køre noget væk. Efter tre uger blev T tilbudt at hjælpe til bl.a. med at sætte lunter i og pakke kanonslag.

Da politiet kom i november, havde T været væk i en uge. I laden var mængden af fyrværkeriartikler øget. Han havde ansvaret for ca. 1/3 af den produktion, der fandtes i november 2005. Han kunne ikke anerkende at have ansvaret for, at der blev opbevaret færdigblandet krudt eller kemikalier hertil. Han havde heller ikke givet tilladelse til opbevaring af batterier og krysantembomber. De effekter, han opbevarede i en tilbygning til stuehuset, skulle egentlig være i laden, men var rykket til tilbygningen, da laden blev lejet ud.

En kaptajn i hæren forklarede bl.a., at noget af pulveret, som ikke var forsegle, ikke kunne opbevares forsvarligt, idet det ved fugt kunne selvantænde og eksplodere. Sikkerhedsafstanden skulle være mindst 1.000 m.

Der var fremlagt div. erklæringer bl.a. fra militæret om, at der i de to bygninger var fundet ca. 5½ tons fyrværkeri. I begge bygninger fandtes et fint lag støv af pyroteknisk pulver over hele gulvet, hvilket pulver kunne selvantænde og starte en brand, som med stor sandsynlighed ville føre til detonation af fyrværkeri i begge bygninger.

Rettens afgørelse:

"Det fremgår af tiltaltes forklaring, at han ikke selv deltog i al fremstilling af fyrværkeri, og at han ikke havde med afsætning heraf at gøre. Efter hans forklaring og efter de producerede mængder kan det lægges til grund, at produktionen skete forsætlig uden tilladelse eller godkendelse og med henblik på videreoverdragelse. Produktionen foregik fra september til slutningen af november 2005. Tiltalte havde ingen betænkeligheder ved de samlede mængder, der blev produceret, og han foretog sig intet for effektivt at begrænse den mængde, som til enhver tid blev opbevaret på hans ejendom. Han har derfor et medansvar for, at der til tider, herunder ved politiets be-

søg den 24. november 2005, blev opbevaret så store mængder, som angivet i anklageskriftets forhold 1 og 1 a.

Retten finder ikke, at overtrædelsen kan henføres under straffelovens § 192 a eller under våbenloven, men alene under fyrværkeriloven.

Straffebestemmelserne er fyrværkerilovens § 7 (her kommer henvisning til en række bekendtgørelser), jfr. til dels straffelovens § 21."

Retten fortsatte:

"Straffen bliver ikke fastsat, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 1. Retten har lagt vægt på, at forholdene er begået og blev opdaget i 2005, at tiltale blev rejst ca. 1½ år senere, og at hovedforhandling blev gennemført mere end 1½ år efter tiltalerejsning, og at dette ikke beror på tiltaltes forhold. Retten har tillige taget i betragtning, at tiltalte ikke tidligere er straffet, i øvrigt har gode personlige forhold og har været varetægtsfængslet.

Tiltalte T har under denne sag været frihedsberøvet fra den 24. november til den 13. december 2005.

Retten følger påstanden om konfiskation, jf. straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

Retten følger påstanden om rettighedsfrakendelse, jf. straffelovens § 79, stk. 2, 1. pkt., jf. stk. 3."

Landsforeningens Meddelelse 41/2009

Vold - Unge lovovertrædere - Betinget straf eller strafbortfald

Straffelovens § 56 og § 244

T, der på gerningstidspunktet var 15 år, blev dømt for at have overfaldet en yngre elev E i skolen med flere slag i ansigtet med knyttet hånd, nikket 2-3 skaller og holdt E således, at der kom mærker på hans hals, ligesom T slog E's hoved ind i en væg. Én dommer ville give strafbortfald, da hele episoden havde karakter af slagsmål. Flertallet idømte en betinget straf af fængsel i 30 dage.

Retten på Frederiksberg, SS 1-7049/2008 14/1 2009

T, der på gerningstidspunktet i april 2008 var 15 år, var tiltalt for på en skole at have slået en yngre elev E i ansigtet flere gange med knyttet hånd, at have nikked ham 2-3 skaller samt at have taget kvælertag og slået hans hoved ind i en væg, hvorved E fik tegn på hjernerystelse og skader på halsen i form af hudafskrabninger, rødmen og ømhed.

Der var påstand om fængselsstraf. T, E og to af T's klassekammerater afgav forklaring, der ikke er gengivet i dommen (se nedenfor).

Af politiattesten fremgik bl.a.:

1. Hævelse og blåmærke svarende til ve. kindben.
2. Der ses røde mærker, der ikke svinder ved tryk, spredt på siden og midt fortil på halsen. Ømhed fortil på halsen.
3. På underarm (hø.) ses et ca. 5 cm langt skrubesår.
Ømhed ved palpatron af knogle i hø. albue.
4. Ømhed ved palpatron af underbensknoglen omkring ve. knæ."

Rettens begrundelse og afgørelse:

"Det må lægges til grund, at tiltalte og E begge befandt sig i edb-rummet på V Skole i Brønshøj den 11. april 2008 ca. kl. 13.00.

To dommere udtaler:

Efter bevisførelsen, herunder på grundlag af den af vidnet E afgivne forklaring, findes det bevist, at tiltalte har slået E flere gange i ansigtet med knyttet hånd, og at tiltalte nikkede E 2-3 skaller, at han har holdt E således, at der kom mærker på hans hals, og at tiltalte har slået hans hoved ind i en væg.

Den af E afgivne forklaring understøttes af de skader, der fremgår af de objektive fund ifølge politiattesten, og det må således lægges til grund, at E fik tegn på hjernerystelse samt skader på halsen i form af hudafskrabninger, rødmen og ømhed.

På grundlag heraf og de øvrige oplysninger i sagen findes det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

En dommer udtaler:

På grundlag af den af tiltalte afgivne forklaring sammenholdt med de af vidnerne afgivne forklaringer findes hele episoden at have karakter af slagsmål, og forholdet skal

derfor henføres under straffelovens § 248, hvorefter straffen skal bortfalde, jf. straffelovens § 248.

Der vil være at give dom efter stemmeflertallet.

Straffen fastsættes til fængsel i 30 dage, jf. straffelovens § 244.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på tiltaltes unge alder og gode personlige forhold.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2."

Vilkårene var en prøvetid på 1 år.

- oo0oo -

T hævdede, at det var den anden, der startede med at nikke skaller og slå. Han nægtede halsgreb, men sagde, at hans hånd kunne være gledet op forbi halsen. E forklarede, som det fremgår af rettens præmisser. T's klassekammerater huskede ikke helt optakten, men kaldte det et slagsmål. Udtalelsen fra kommunen vedr. T angav hverken tidligere eller nuværende problemer.

Landsforeningens Meddelelse 42/2009

Brandstiftelse - Unge lovovertrædere - Medvirken - Forsæt

Straffelovens § 23, § 56 og § 181

M, der var 15 år på gerningstidspunktet, var tiltalt sammen med 3 andre for at have sat ild, dels til en kommunal skraldespand, dels til en bil, hvor der skete skader for 58.000 kr. Han blev straffet med betinget fængsel i 3 måneder. C, der havde været inde at betale på tankstationen for benzinen med M's mønter, men ikke overværet brandstiftelsen, blev frifundet på grund af manglende forsæt.

Retten på Frederiksberg, SS 1-5599/2008, 15/1 2009

A på 19, B på 17, C på 17 og M på 16 år, var tiltalt for brandstiftelse i 2 forhold fra februar 2008, hvor de skulle have sat ild til en kommunal skraldespand i forhold 5 og til en varebil i forhold 6, hvor der skete skader på køretøjet for 58.843 kr.

Der var påstand om frihedsstraf. B mødte ikke op til domsforhandlingen, hvorfor hans sag blev udskilt.

A, B og M havde været frihedsberøvet fra 16/2 - 12/3 2008.

De nægtede sig alle skyldige. Forklaringerne er ikke gengivet i dommen.

Sanktionsfastsættelsen vedr. A blev udsat på foretagelse af mentalundersøgelse.

Rettens bemærkninger vedr. forhold 5-6:

"Alle Forhold 5-6

Efter bevisførelsen finder retten det bevist, at tiltalte M har tanket benzin i en flaske på en Q8 tankstation. Såvel A som M lugtede af røg og benzin ved pågribelsen. A kastede et par hvide dothandsker fra sig, mens han stod ved siden af vidnet V (politimand, ER), forud for anholdelsen. Disse handsker bar efter de foretagne undersøgelser spor af benzin.

Den i forhold 5 omtalte skraldespand befandt sig umiddelbart i nærheden af det sted, hvor de tiltalte A og M (og B) befandt sig ved anholdelsen.

Der er fundet en halvt afbrændt flaske i nærheden af den i forhold 6 omtalte bil, der meget vel kan være identisk med den flaske, som M fyldte benzin på.

M har ikke under hovedforhandlingen ønsket at oplyse nærmere om, hvad han foretog sig med flasken.

Retten finder det under disse omstændigheder med overvejende sandsynlighed bevist, at de tiltalte A og M, sammen med B, er skyldige i forhold 5 og 6.

Det kan endvidere lægges til grund for sagen, at tiltalte C overværede, at tiltalte M tankede benzin i flasken på Q8 tanken, og at C af M blev bedt om at gå ind på stationen for at betale benzinen med mønter, som C havde fået af M.

Retten finder det imidlertid ikke godtgjort, med den til domfældelse fornødne sikkerhed, at tiltalte C herved har indset, eller burde have indset, at tiltalte M herefter ville foretage ildspåsættelse.

Retten finder det endvidere ikke bevist, at C har overværet ildspåsættelserne.

Tiltalte C frifindes derfor.

Straffen for tiltalte M fastsættes til fængsel i tre måneder, jf. straffelovens § 181, stk. 1.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis den tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på tiltaltes alder på gerningstidspunktet."

Vilkårene for M's dom omfattede en prøvetid på 2 år og hjælpeforanstaltninger indtil det fyldte 18 år.

Landsforeningens Meddelelse 43/2009

Varetægtsfængsling i anken - Udvisning - Proportionalitet - Langvarig sagsbehandling

Udlændingelovens § 35 og retsplejelovens § 762

I Lf.Medd. 31/2008 er gengivet Vestre Landsrets kendelse, hvor en tysk taxichauffør T havde anket en udvisningsdom med den følge, at han kom til at sidde varetægtsfængslet ud over den ret takstmæssige straf for overtrædelse af udlændingeloven.

T kærede fængslingskendelsen til Højesteret, der over et år efter er nået til, at der ved forlængelse af fængslingen den 23/1 2008 ikke forelå bestemte grunde til at anse fortsat varetægtsfængsling for nødvendig for at sikre T's tilstedeværelse under anken, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kunne fuldbyrdes. Betingelserne for fortsat varetægtsfængsling i medfør af udlændingelovens § 35 var således ikke opfyldt.

HK sag 260/2008, 29/1 2009

Selve kendelsen, der er på 6 sider og ud over sagens forhistorie indeholder gennemgang af retsgrundlaget i udlændingelovens § 35 og bestemmelsens forarbejder, gives ikke, da kendelsen må forventes bragt i Ugeskriftet.

Det fremgår af det faktiske bl.a.:

"Den 28. januar 2008 afgav T en erklæring om, at hans anke alene omfattede skyldspørgsmålet, subsidiært straffens længde, men ikke indrejseforbuddet, hvorfor han i tilfælde af løsladelse var indforstået med at blive udvist. Hvis han ikke kunne løs-

des på dette grundlag, var han indforstået med at tilbagekalde sin anke under forudsætning af, at anklagemyndigheden frafaldt kontraanken, og at han straks blev udvist.

Herefter blev anken den 29. januar 2008 frafaldet af både T og anklagemyndigheden, og den 30. januar 2008 blev T løsladt og udvist."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer bl.a.:

"Pudsigt nok bestemmer Højesteret at min klient burde have været løsladt den 23. januar - den 26. januar havde måske nok været en mere nærliggende dato, idet straffen denne dag var færdigafsonet.

Det næste bliver nu, at Rigsadvokaten genoptager sagen om erstatning for uberettiget varetægtsfængsling, hvilket i første omgang bliver afsluttet af Statsadvokaten."

Landsforeningens Meddelelse 44/2009

Klager over politiet - Advokatbeskikkelse

Retsplejelovens § 1019 e

Klageren K havde klaget over politiets hårdhændede behandling, men hverken byretten eller Statsadvokaten havde fundet anledning til at beskikke advokat for K. Landsretten omgjorde byrettens kendelse.

ØL 21. afd. kære nr. S-117-09, 4/2 2009

Kendelsen genvises i sin helhed:

"Advokat A har påkæret Glostrup Rets afgørelse af 12. december 2008 (SS 9034/2008), hvorefter det blev bestemt, at der ikke foreligger sådanne særlige forhold, at der er anledning til advokatbeskikkelse.

Ved brev af 6. oktober 2008 til Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn indgav advokat A på vegne K klage over politiets adfærd. Af klagen fremgår blandt andet:

"... Min klient blev angiveligt anholdt uden at være sigtet. Han blev bagfra skubbet omkuld, medens han gik og talte i telefon. Han blev ilagt håndjern, og medens det var

sket, og han lå på jorden, gav en betjent ordre til at [han] skulle sprøjtes med peberspray.
 ..."

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter retsplejelovens § 1019 e, stk. 1, beskikker retten en advokat for klageren og indklagede, når forklaring afgives i retten, jf. § 1019 f. Efter § 1019 e, stk. 2, kan retten i andre tilfælde, når forholdene taler derfor, på klagerens eller indklagedes begæring beskikke en advokat for den pågældende.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår blandt andet (Folketingstidende 1994-95, tillæg A, side 3559f):

" ...

Om der i en adfærdsklagesag skal ske advokatbeskikkelse, må bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, hvorunder der navnlig lægges vægt på karakteren af klagen.

Er der tale om en klage over vold og anden hårdhændet behandling i forbindelse med anholdelse, under opløb eller lignende, eller klager over myndighedsmisbrug, f.eks. i forbindelse med anholdelse eller ransagning, vil advokatbeskikkelse ofte være indiceret. Er der derimod tale om klager over anden ukorrekt fremgangsmåde under udførelsen af tjenesten eller klager over uhøflig tiltale eller anden ukorrekt personlig optræden, vil der som regel ikke være tilstrækkelig anledning til at beskikke advokat.

...

Det er i alle disse tilfælde en forudsætning for advokatbeskikkelse, at klagen ikke er åbenbart grundløs.

..."

Herefter, og under hensyn til, at K har klaget over at være blevet udsat for hårdhændet behandling fra politipersonale, finder landsretten, at der skal beskikkes en advokat for ham i forbindelse med klagesagens behandling.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens afgørelse ændres, således at der beskikkes en advokat for K i forbindelse med klagesagens behandling.

Kærefgiften tilbagebetales til kærende."